

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 327/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Dudíťa a Miroslava Duriša prerokoval námietku zaujatosti sťažovateľov **H.K.T., a.s. v dodatočnej likvidácii**, Panenská 24, Bratislava, IČO 35 701 731 a **SKKP, k.s.**, Panenská 24, Bratislava, IČO 35 701 731, zastúpených Advokátska kancelária Korytár s.r.o., Sladovnícka 13, Trnava, vznesenú proti sudcovi Ústavného súdu Slovenskej republiky Martinovi Vernarskému v konaní o námietke sťažovateľov proti sudcovi Rastislavovi Kaššákovi vedenom na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1468/2024 a takto

r o z h o d o l :

1. Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Martin Vernarský **nie je vylúčený** z konania a rozhodovania o námietke zaujatosti vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1468/2024.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a oznámenie sudcu

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 2925/2022 konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 26Cb/71/2016 z 29. novembra 2017, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/215/2018 zo 17. apríla 2019 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/41/2021 z 13. septembra 2022.
2. Vec bola náhodným výberom elektronickými prostriedkami pridelená Jane Laššákovej ako sudkyni spravodajkyni ústavného súdu, ktorá bola do 30. septembra 2023 členkou druhého senátu ústavného súdu. Následne bola sťažnosť dodatkom k rozvrhu práce pridelená sudcovi spravodajcovi Ivanovi Fiačanovi, ktorý bol uznesením ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 594/2023 z 9. novembra

2023 vylúčený z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľov a ktorého v druhom senáte ústavného súdu podľa rozvrhu práce zastúpil sudca ústavného súdu Rastislav Kaššák, ktorý je podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 (ďalej len „rozvrh práce“) členom IV. senátu ústavného súdu.

3. Sťažovatelia v podaní doručenom ústavnému súdu 15. mája 2024 vzniesli v poradí štvrtú námietku zaujatosti proti sudcovi ústavného súdu Rastislavovi Kaššákovi, ktorá bola v zmysle čl. IV bodu 1 písm. c), čl. IX ods. 1 a 2 rozvrhu práce v spojení s čl. II ods. 3 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 v znení dodatku č. 2 pridelená na konanie a rozhodnutie III. senátu, ktorý pracuje v zložení Robert Šorl (predseda senátu), sudcovia Martin Vernarský a Peter Straka.

4. Následne sťažovatelia v podaní doručenom ústavnému súdu 11. júna 2024 vzniesli námietku zaujatosti proti sudcovi Martinovi Vernarskému odôvodnenú tým, že menovaný sudca rozhodoval v obdobnej kauze privatizácie SCP, a. s., sťažovateľky [REDAKOVANÉ] vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 383/2023, čo objektívne vylučuje jeho nezaujatosť. Uznesenie sp. zn. III. ÚS 383/2023 z 18. augusta 2023 bolo vydané v prospech [REDAKOVANÉ], keď tretí senát neakceptoval žiaden z dôvodov preukázateľnej manipulácie v konaní ECO-INVEST, a. s., ktoré je totožné, ako to je v konaní sťažovateľov. Sudca Martin Vernarský tak podľa sťažovateľov nedáva žiadne záruky nestrannosti v rozhodovaní o námietke zaujatosti sťažovateľov proti sudcovi Rastislavovi Kaššákovi, čo vyplýva aj z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v prípade „Indra vs. Slovensko“, v ktorého zmysle ak ten istý sudca rozhodoval v civilnom konaní a zároveň rozhoduje vec založenú na rovnakých skutočnostiach v inom konaní, nespĺňa objektívne kritérium nezaujatosti.

5. Sudca Martin Vernarský vo svojom vyjadrení z 12. júna 2024 uviedol, že vo veci sp. zn. III. ÚS 383/2023 išlo o ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], teda predmetom rozhodovania III. senátu boli len základné práva menovanej sťažovateľky, nie iných osôb. Tiež uviedol, že predmetom konania a rozhodovania, z ktorého by mal byť podľa názoru sťažovateľov vylúčený, je výlučne (ne)existencia pochybností o nezaujatosti sudcu Rastislava Kaššáka. Za najpodstatnejší argument menovaný sudca považuje pravidlo zakotvené v § 49 ods. 1 druhej vete zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Pokynom predsedu ústavného súdu z 19. júna 2024 bola námietka podľa čl. XI bodov 1 a 2 rozvrhu práce v spojení s čl. IV bodom 1 písm. d) a čl. II bodom 3.4 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 v znení účinnom k 31. decembru 2023 pridelená na rozhodnutie do IV. senátu ústavného súdu v zložení Libor Duľa (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Dudíš a Miroslav Duriš.

II.

Posúdenie veci ústavným súdom

7. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie

sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

8. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastník konania má právo vzniesť námietku zaujatosti proti sudcom ústavného súdu, ktorí majú jeho vec prerokovať a rozhodnúť. Námietku zaujatosti je účastník konania povinný vzniesť do desiatich dní odo dňa, keď sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Účastník konania je povinný uviesť, kedy sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia. Námietku zaujatosti musí účastník konania odôvodniť. Sudca ústavného súdu, proti ktorému námietka smeruje, je povinný sa k námietke zaujatosti vyjadriť. Na opakované námietky zaujatosti podané proti tomu istému sudcovi ústavného súdu z toho istého dôvodu ústavný súd neprihliadne, ak už o predchádzajúcej rovnakej námietke zaujatosti rozhodol.

9. Požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania. V judikatúre ESLP, na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

10. Pokiaľ ide o subjektívne hľadisko, treba vychádzať z prezumpcie nepredpojatosti dotknutého sudcu a zistiť, či jeho vyjadrenia alebo správanie v konkrétnej veci neposkytujú dôkazy na vyvrátenie tejto domnienky. Z obsahu oznámenia sudcu Martina Vernarského vyplýva, že v predmetnej veci sa necíti byť zaujatým a ani samotné správanie sudcu nespochybňuje jeho subjektívnu nestrannosť. Vzhľadom na uvedené teda nie je možné sudcu Martina Vernarského považovať za subjektívne zaujatého.

11. Pokiaľ ide o objektívne hľadisko, námietkový senát v tejto súvislosti, vychádzajúc zo skutočností uvádzaných sťažovateľmi, teda že namietaný sudca bol sudcom spravodajcom v obdobnej veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 383/2023 (sťažnosť sťažovateľky [redacted] bola odmietnutá pre nedostatok právomoci a zjavnú neopodstatnenosť, pozn.), čo v zmysle rozhodnutia ESLP vo veci Indra proti Slovensku, č. 46845/99 z 1. 2. 2005 vylučuje jeho rozhodovanie v obdobnej veci (i keď iba ako člena námietkového senátu), konštatuje, že podľa predmetného rozhodnutia ESLP je vylúčené len rozhodovanie v tej istej veci (prepustenie z pracovného pomeru a rehabilitácia týkajúca sa tohto prepustenia) na rôznych inštanciách

(odvolanie a dovolanie), teda prieskum pôvodného rozhodnutia pri novom rozhodovaní. Skutkovo alebo právne súvisiacich vecí na rovnakej inštancii (ako v tomto prípade) sa uvedené netýka, pretože nie je možné a právne predikované, aby každú zo skutkovo alebo z právne rovnorodých vecí na tom istom súde rozhodoval iný sudca (senát).

12. Skutočnosť, že namietaný sudca ústavného súdu rozhodoval v inej veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 383/2023, je okolnosťou, ktorá spočíva v jeho rozhodovaní v inej veci na ústavnom súde. Takáto okolnosť podľa § 49 ods. 1 druhej vety zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde, teda nie je dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu.

13. Námietka zaujatosti vznesená sťažovateľmi proti sudcovi Martinovi Vernarskému nevzbudzuje zo subjektívneho, ako ani z objektívneho hľadiska oprávnené pochybnosti o jeho nestrannosti. Ani vo vyjadrení namietnutého sudcu námietkový senát nevidel skutočnosti, ktoré by po ich podrobení subjektívnemu a objektívnemu testu nestrannosti mohli rezultovať v konštatovaní vylúčenia sudcu ústavného súdu z niektorého zo zákonom stanovených dôvodov, a preto námietkový senát rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku 1 tohto uznesenia.

14. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

15. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. júna 2024

Libor Duľa
predseda senátu